

Bioboy

Nog een groen boek

Al enkele jaren verzorg ik in Durme- en Scheldeland een boekenrubriek, meestal over boeken uit de oude doos. Vandaar de naam van deze reeks: 'Gevonden op de rommelmarkt'. Die wordt nu omgedoopt tot 'Nog een groen boek' want ik ben hoe langer hoe meer in eigentijdse boekhandels te vinden.

Bijna twaalf jaar woon ik al in Zele en het is er goed leven. Al is onze gemeente niet onmiddellijk de meest groene van het vzw Durme-werkingsgebied. Daar kunnen we wel een boom over opzetten maar laat het me eenvoudig houden: Zele mist 'echte' natuurgebieden. Het gros van de natuur bestaat vooral in het verleden en in onze dromen. Daarom ben ik blij met elke Zeelse groene noot. En er komt er eentje bij: een groen boek "Bioboy" genaamd, geschreven door Inge Misschaert... van Zele!

Inge Misschaert (°1974) is een jonge schrijfster die sinds een jaar of vijf in Zele woont. "Ja, kom maar af, ik zit toch thuis", zei ze me aan de telefoon. "Florian en Sophie zitten thuis. Ziek." De volgende morgen parkeer ik mijn wagen zorgvuldig bij haar voor deur. Zorgvuldig? Inderdaad, want zelfs als je je uiterste best doet, kun je nauwelijks de zuilvormige Japanse vogelkers die er voor de deur staat, ontwijken. Eigenlijk vind ik zo'n plant geen boom maar een gedrocht. Het ding bloeit in de lente weliswaar uitbundig... "een dramatische bloei", las ik ooit in een tuinboek. Maar voor mij zijn enkel de met dergelijke stokken beplante straten dramatisch. Een boom voor wie van snijbloemen houdt. Eén week. Want na de bloei is het eentonigheid troef. Een kleurloze, een dooie boom. Die bomen moesten ze verbieden. Ik heb sympathie voor de bestuurders die hier niet zorgvuldig parkeren. Enfin, compleet vooringenomen bel ik aan en word ontvangen in de pas verbouwde woonkamer. Er staat een grote boekenkast tegen de muur. Boeken! Weg ergernis. Ik krijg zelfs zin om mijn vingers over de ruggen te laten glijden. Maar dat doe ik natuurlijk niet. Er staan ook heerlijk vergeelde boeken. Zou er iets over natuur tussen staan? Leuk om aan iemands

interieur te zien waar die mee bezig is. Mis ik bij de meeste mensen, die hun afgelichte living eren als een Japanse vogelkers na de bloei.

We zitten aan de eettafel. De kinderen kijken naar een tekenfilm (Ice Age, een aanrader!). Inge Misschaert vertelt over haar West-Vlaamse afkomst. Haar naam 'Misschaert' zou een foutieve versie van 'Meerschaert' zijn (naar verluiddt een kopieerfout van een zat paterke). Meers? De schrijfster studeerde af als germanist en weet me dan ook de betekenis van 'meers' (vroeger 'meersch', wat nog sterker oogt) te vertellen: het betekent 'moeras' of 'laaggelegen weiland'. Met één woord verzeil ik bij de typische landschappen van onze streek: de vochtige hooilanden langs de Durme en de Schelde.

Inge Misschaert schrijft eigenlijk al altijd. Ze toont mij haar eerste boekje, geschreven toen ze acht was: "Pim en zijn vriend, deel 2". Ik vind er enkele illustraties in. En opmerkelijk: telkens met een boom. "Ook in dit kinderboekje zijn bomen van levensbelang."

Vanaf haar 15de droomde ze al van een 'echte' publicatie, die er uiteindelijk kwam in 2002, Inge was toen 28. Ondertussen heeft ze drie Vlaamse Filmpjes gepubliceerd. Begin dit jaar werd het kortverhaal "Mijn zus is een draak" bekroond met de John Flandersprijs 2006. Ook dit verhaal zal als Vlaams Filmpje verschijnen.

"Bioboy" is haar eerste boek, een jeugdboek. "Maar voor mezelf maak ik niet graag onderscheid tussen jeugd- en volwassenen-literatuur. Alleen al omdat er vaak denigrerend over 'kinder- en jeugdliteratuur' wordt gedaan, alsof dat minderwaardig zou zijn. Ik schrijf mijn verhalen voor iedereen, toevallig is het nu een verhaal dat zich meer tot twaalfjarigen richt, maar ik heb ook kortverhalen geschreven die voor een ouder publiek bedoeld zijn."

Ik heb het haast in één ruk uitgelezen, wat mij eigenlijk nooit overkomt. Het is dan ook een bijzonder vlot geschreven en meeslepend verhaal. Inge Misschaert heeft weinig woorden nodig. Hoofdrol is voor een jongen van vijftien. Floris is onlangs verhuisd van de stad naar een dorp. Hij is eenzaam en sluit zich

zonder nadenken bij een bende aan. Wanneer hij wordt betrappt op vandalisme moet hij een aantal uren gemeenschapsdienst doen. Floris moet het bos helpen schoonhouden. Saai! Maar hij krijgt een band met het bos en verandert zijn naam in Bioboy. Als het erop lijkt dat het bos moet wijken voor een industriezone, beschouwt hij het als zijn taak om het bos te redden. Het is een verhaal over een tiener die in de natuur in het reine komt met zichzelf en als gevolg daarvan ijvert voor bosbehoud.

Het verhaal doet me denken aan de vele red-het-milieu-boekjes uit de jaren zeventig en ook wel aan de populaire TV-serie "De Kat". Daarin trekt een als kat verklede man (Rik Andries) ten strijde tegen milieuvervuiling. Hij heeft het vooral gemunt op een milieuvervuilende fabriek. Bioboy doet mij terugdenken aan de eerste natuur- en milieubeschermers: de Robin Hoods die op ongeorganiseerde en daarom per definitie amateuristische en naïeve manier de boze fabriek te lijf gingen. Anderzijds klinkt ook het eigentijdse verhaal van het Lappersfortbos in het boek door.

Dat begon als een eenmansprotest maar uiteindelijk bezetten jongeren veertien maanden lang (2001-'02) het Lappersfortbos in Sint-Michiels-Brugge. Een deel van het bos werd immers bedreigd door de aanleg van een nieuwe ring en stond bovendien ingekleurd als industriegebied. Voor het eerst werd bij ons een bos gekraakt, naar het voorbeeld van de eco-militanten van Groen Front op de Betuwelijn in Nederland (in 2000) en gelijkaardige protesten in Engeland. Onder de Vlaamse natuurliefhebbers kon je de meest uiteenlopende reacties horen: van respect, over onwennigheid tot spot. Maar mij blijft bij dat anderzijds niet minder dan 103 verenigingen hun sympathie voor de krakers lieten blijken on line via www.ggf.be .

Op die manier kijk ik ook naar Bioboy van Inge Misschaert. Het confronteert mij met het feit dat natuurbeleving en – bescherming geen privilege is van natuurliefhebbers uit de klassieke natuurverenigingen. Ik heb een boek gelezen waarin voor mij weinig natuur te beleven valt, maar wie weet, ervaart de onbevungen tiener-lezer dit helemaal anders. Ik hoop dan ook dat het boek van Inge Misschaert jonge mensen dichter bij het bos brengt, met welke bril dan ook... Laat mij dan dromen

dat hieruit in ons eigenste Zele ooit een actie komt. Voor wie het horen wil, deze hint: het overstromingsgebied 'het Scheldebroek' in Zele (en een stukje Berlare) evolueerde van een buitengewoon waardevol meersengebied tot een verpauperde grasmatt, 's zomers nog eens gebroken door een golf van maïs... Wie kraakt?

Jan Maertens

Het artikel is gepubliceerd in het tijdschrift van de regionale natuurvereniging vzw Durme (2007, nr. 2).